
Nyt fra Undervisningsministeriet

FUETS konference 2010

Jørgen Brock

jb@uvm.dk

3395 5685

Claus Søe

Claus.soe@uvm.dk

33955307

Program

- Baggrund
  - Unges og kommuners pligter
  - Ungedatabasen
  - E-vejledning
  - Nye muligheder i erhvervsuddannelserne
  - Nye muligheder i 10. kl.
  - Afbureaukratisering
  - Samarbejde og sammenhæng
  - Uddannelsesparathed
  - Kvalitetspatrulje
-

Politisk baggrund

- Aftalen om "Flere Unge i Uddannelse og Job" af 5. november 2009 mellem regeringen (V og K), DF, S og R
  - Ungepakke 1 (praktikpladser),
  - ungepakke 2 (UVM) og
  - ungepakke 2 (BM)
- Aftale om ungedydelse for de 15-17 årige mellem regeringen (V og K) og DF (ændring af børnefamilieydelsesloven)

Nye love

- Lov om ændring af lov om erhvervsuddannelser, lov om produktionsskoler og lov om erhvervsgrunduddannelse m.v.
- **Lov om ændring af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt forskellige andre love**
- Lov om studiekompetencegivende eksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v.
- Lov om ændring af lov om folkeskolen og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse

- Ny samlet lovbekendtgørelse af vejledningsloven udstedt.

Nye bekendtgørelser

- B. om pligt til uddannelse, beskæftigelse eller anden aktivitet
- B. om uddannelsesparathedsvurdering, uddannelsesplaner og procedurer ved valg af ungdomsuddannelse
- B. om brobygning og introduktionskurser til ungdomsuddannelserne
- B. om vejledning om valg af ungdomsuddannelse og erhverv
- B. vejledning om valg af videregående uddannelse og erhverv og om vejledning som led i fastholdelse af elever, kursister og studerende i uddannelse

---

Ikrafttræden

- Loven og bekendtgørelserne træder i kraft 1. august 2010
- Visse dele har først virkning fra 1. januar 2011:
  - Pligt til aktivitet
  - Ændringer i uddannelsesplan
  - Vurdering af uddannelsesparathed
  - Indsatsen i overgangen
  - Udvidelsen af mentorordningen
  - E-vejledningen
  - Ungedatabasen
- Evaluering i 2012

15-17-årige's pligt

- 15-17-årige har pligt til at være i uddannelse, beskæftigelse mv.
- Uddannelsesplanen beskriver hvordan pligten opfyldes
- Kommunen fører tilsyn med, at den unge overholder pligten og træffer afgørelse af om pligten overholdes.

Hvornår opfylder den unge pligten?

- Fuldtidsuddannelse i Danmark eller udlandet.
  - Lønnet beskæftigelse (min. 18 t./ugen)
  - Forpraktik, trainee-aftaler, integrationsstillinger og tilbud efter lov om aktiv beskæftigelsesindsats.
  - Au-pair ophold i udlandet.
  - Foranstaltninger efter lov om social service – anbringelse udenfor hjemmet.
  - Tilbud og særlige forløb til 15-17-årige etableret af kommunalbestyrelsen.
  - Andre uddannelses- og beskæftigelsesforløb med et forberedende og udviklende formål aftalt mellem den unge, forældrene og UU.
-

Kommunens pligter

- Kommunen skal give 15-17-årige, som ikke er i uddannelse eller beskæftigelse, tilbud, som sigter mod, at den unge gennemfører en ungdomsuddannelse.
  - Kommunen skal give ikke-uddannelsesparate 15-17-årige tilbud, som afdækker og udvikler den unges interesser og kompetencer, så den unge bliver uddannelsesparat.
  - Tilbuddene kan omfatte
    - Produktionsskole, ungdomsskole, efterskoleophold, ungdomshøjskole, ..
    - Beskæftigelse med et uddannelsesperspektiv
    - Tilbud fra jobcentret
    - Særligt tilrettelagte forløb på fx en erhvervsskole, ungdomsskole, ...
-

Frister

- Den 15-17-årige skal kontaktes senest 5 arbejdsdage efter, at UU er bekendt med, at den unge ikke følger sin uddannelsesplan.
- UU skal tilbyde den unge en ny aktivitet senest 30 kalenderdage efter, at kontakten til den unge er etableret. (hensyntagen til sommerferieperioder).

Ungedatabasen

- UU og jobcentre får adgang til data om målgruppens uddannelses- og beskæftigelsesmæssige placering
- Statistik og tidstro overblik over 15-30-årige
- Kun nødvendige data kan hentes og kun om kommunens /UU-områdets borgere

---

E-vejledning

- Personlig vejledning via digitale medier
- Ressourcestærke unge, forældre og voksne i beskæftigelse
- Åbent dag, aften og weekender
- Bemandes med professionelle vejledere
- I drift januar 2011

Nye muligheder i erhvervsuddannelserne

EUX - loven

- Studierettet undervisning på gymnasialt niveau for at opnå studiekompetence
- Udvikling af fag på gymnasialt niveau til brug for erhvervsuddannelser
- Gymnasiale suppleringskurser (GSK) for personer med erhvervsuddannelse

---

EUX

- Teoretisk stærke elever i erhvervsuddannelserne
- Eleven optages på en erhvervsuddannelse
- Eux-fagene svarer til hf niveau
- Praktiktiden kan evt. blive forkortet
- Eleven har adgang til skolepraktik, hvis erhvervsuddannelsen har skolepraktik
- Eux kan indgå i en grundforløbspakke – men kan ikke afsluttes i grundforløbet
- Eux giver adgang til at søge optagelse på videregående uddannelser
- Eleven får to beviser

Uddannelser med EUX

Pilotprojekt på Bygge- og anlægsområdet:

- 4-årigt
- Områdefag og specialefag bidrager til studiekompetencen
- Pilotprojekt: Københavns Tekniske Skole, Syddansk Erhvervsskole, Mercantec.

Udvikling af eux-forløb på:

- merkantil, sosu og elektriker.

Produktionsskolebaseret eud- ny måde at tilrettelægge eud på

- Målgruppe: Produktionsskoleelever, der af en produktionsskole i samarbejde med en erhvervsskole vurderes til ikke at kunne gennemføre eud med uddannelsesaftale.
- Tilrettelægges efter modellen for ny mesterlære
- Lønnen svarer til skolepraktikydelsen
- Afsluttes med samme prøver og beviser som traditionel tilrettelagt eud
- En produktionsskole fungerer som virksomhed i praktikuddannelsen.
- Gennemføres uden uddannelsesaftale.

Nye muligheder for at etablere 10. klasser – 20/20-model

- Kommunen kan i samarbejde med en erhvervsskole tilbyde et 10. klasseforløb, der består af 20 uger i en kommunal 10. klasse **efterfulgt** af 20 uger i et eudgrundforløb.
  - Eud-forløbet omfatter bl.a. undervisning der bygger videre på folkeskolens obligatoriske fag.
  - Folkeskolens prøver aflægges efter afslutningen af 40-ugers-forløbet.
  - Der indgår brobygning i den kommunale del af 10-klasse-forløbet.
  - Hvis der er flere ansøgere, end der er pladser, fastsætter kommunen kriterier for, hvem der optages.
-

Nye muligheder for at etablere 10. klasser – 10. klasse på eud

- En kommune kan indgå overenskomst med en erhvervsskole om at varetage 10. klasseundervisning for kommunen.
  - 10. klasseundervisningen finansieres af kommunen og følger folkeskolelovens regler.
  - 10. klasse kan tilrettelægges som helårsforløb eller forløb af kortere varighed.
  - Det fremgår af aftalen, hvor mange elever der kan optages i 10. klasse.
-

Friere rammer til UU'erne

- Vejledning fra 7. kl.
- Hvis der er introkurser, skal elever introduceres til flere ungdomsuddannelser.
- I 10. kl. er der kun én obligatorisk brobygningsuge
- Der skal indgå brobygning til erhvervsuddannelse eller erhvervsgymnasial uddannelse
- Der skal udbydes forløb af 2 og 3 dages varighed

Samarbejde og sammenhæng

- Fastholdelsesindsats overfor elever under 25 år i samarbejde med UU og Studievalg
- Samarbejde med Studievalg om elever, der har behov for udvidet vejledning
- Elevens uddannelsesplan, fastholdelsesarbejde og Studievalgs vejledning udgør en sammenhængende indsats for elev
- Årsplan for samarbejdet mellem Studievalg og ungdomsuddannelsen

---

Fastholdelsesarbejde

- Institutionerne frigøres fra centrale bestemmelser, og tilrettelægger selv indsatsen i forhold til den konkrete elevgruppe
- Uddannelsesinstitutionerne får større frirum til forskellige indsatser
- Flere fagligheder kan bringes i spil på institutionerne
- Uddannelses- og erhvervsvejledning kan være en del af fastholdelsesarbejdet

Lov om ændring af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt forskellige andre love

- **»§ 30.** For at fastholde eleverne i uddannelse yder skolen eleverne vejledning og stiller kontaktpersoner til rådighed for eleverne og formidler social, personlig eller psykologisk rådgivning til elever, der har behov herfor. Undervisningsministeren kan efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser fastsætte nærmere regler herom.
  - **Stk. 2.** Skolen skal samarbejde med Ungdommens Uddannelsesvejledning om at fastholde eleverne i uddannelse. Skolen skal udarbejde retningslinjer for fastholdelsesarbejdet, jf. stk. 1, herunder om nedbringelse af frafald og procedurer ved omvalg eller frafald. Undervisningsministeren kan efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser fastsætte nærmere regler herom.«
-

---

bekendtgørelse nr. 901 af 9. juli 2010 om erhvervsuddannelse

- **§50, stk. 4.** Som grundlag for uddannelsesplanen skal skolen vejlede om uddannelsesmuligheder og de krav, der stilles i uddannelserne, så eleven kan foretage et realistisk valg af uddannelse, niveauer og valg af undervisning. Skolen skal endvidere vejlede eleven om muligheden for at udskifte et fag eller et niveau i et fag efter regler fastsat i uddannelsesordningen, jf. § 4, stk. 3.
-

---

bekendtgørelse nr. 901 af 9. juli 2010 om erhvervsuddannelse

- **§ 53.** Skolen skal stille kontaktlærere og mentorer til rådighed for de elever, der har behov for.... for at kunne gennemføre et påbegyndt uddannelsesforløb. Skolen fastsætter rammer for ..”
- **Stk. 2.** Skolen skal sikre, at de elever, der har behov..tilbydes social, personlig eller psykologisk rådgivning. Skolen fastsætter rammerne...
- **Stk. 3.** læsekompetencer ... skal skolen tilbyde støtte og vejledning til faglig læsning. Skolen fastsætter rammer for denne læsevejledning,...
- **Stk. 5. Uddannelses- og erhvervsvejledning**, der indgår i skolens fastholdelsesarbejde, skal varetages af vejledere, der har gennemført de tre obligatoriske moduler samt et relevant valgmodul på diplomuddannelsen i uddannelses- og erhvervsvejledning.... jf. dog stk. 6 og 7.
- **(Stk. 6 og 7.** ..vejledning kan endvidere varetages af...med tidligere udd.
Skolen kan midlertidigt fravige uddannelseskravene, hvis ikke muligt, at...

Uddannelsesparathed

Formål : At den unge kommer godt i gang med uddannelse

- Gælder alle elever fra 9. eller 10. klasse, der søger ind på en gymnasial uddannelse eller en erhvervsuddannelse
- Vurderingen sker i forhold til
  - erhvervsuddannelser eller
  - gymnasiale uddannelser

Hvem vurderer?

- UU i samarbejde med skolen (eller friskole eller efterskole)
  - Er fri- eller efterskolens vurdering, at en elev er ikke-uddannelsesparat videresendes til UU i elevens hjemkommune, der foretager en ny vurdering
- Elev/forældre kan forlange UU's vurdering efterprøvet af en ungdomsuddannelsesinstitution.
  - Ungdomsuddannelsesinstitutionens vurdering er endelig.

Uddannelsesparathed – hvad indebærer vurderingen?

- Uddannelsesparate elever har ret til optagelse på en ungdomsuddannelse i direkte forlængelse af 9. eller 10 klasse.
- **Ikke-uddannelsesparathed til en gymnasial uddannelse** → retskravet bortfalder.
  - Men unge kan evt. senere optages efter gymnasiets almindelige regler
- **Ikke-uddannelsesparat til erhvervsuddannelse** → optagelse udsættes indtil den unge har gennemført et forberedende og udviklende forløb som led i sin uddannelsesplan.

Hvad skal vurderes?

- **Faglige forudsætninger**
  - Karakterer og opgaveforståelse
  - Læringspotentiale
- **Personlige forudsætninger**
  - Motivation
  - Selvtillid
  - Evne til at vælge og træffe beslutninger
- **Sociale forudsætninger**
  - Relationskompetence
  - Empati
- **Inspirationshæfte på vej !**

Overgangen til ungdomsuddannelse

- Kommunen skal **følge de udsatte unge** i overgangen fra 9./10. kl. og ind i ungdomsuddannelserne for at undgå uhensigtsmæssige omvalg og hurtige frafald
- **Overdragelsesmøder** mellem kommuner /UU og ungdomsuddannelser
- **Dialogmøder** mellem UU, grundskoler, 10. klasser og ungdomsuddannelser om de unges forudsætninger for at gennemføre ungdomsuddannelse
- Den nuværende **mentorordning** udstrækkes til at gælde alle ungdomsuddannelser. Mentorordningen skal omfatte både 9. og 10. klasse.

Kvalitetspatruljen

- Baggrund
  - Formål
  - Principper
  - Organisering
  - Aktiviteter
-

Baggrund

- Et led i flerårsaftalen for de erhvervsrettede ungdomsuddannelser i perioden 2010-2012 mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre
  - Forligspartierne ønskede at styrke erhvervsuddannelsernes omdømme i offentligheden og at udbrede god praksis blandt erhvervsskolerne
  - Der er afsat 11 mio. kr. til projektet over tre år.
-

Politisk aftaletekst

- *”Som et element i indsatsen [...for at styrke erhvervsuddannelsernes omdømme, red.] etableres med forankring i Undervisningsministeriet en opsøgende enhed, kvalitetspatrulje, med henblik på at styrke formidlingsindsatsen over for hver enkelt erhvervsskole og de medarbejdergrupper, der har det konkrete ansvar for fastholdelsesindsatsen.”*
  - *”Formålet er at vejlede og udfordre skolerne i deres arbejde med at bruge eud-lovgivningens muligheder bedst muligt samt de mange introduktions- og vejledningsmuligheder, der er til rådighed i forhold til skolernes differentierede elevgruppe.”*
  - *”Målet er at sprede god praksis mellem lærere, vejledere og ledere på erhvervsskolerne og sikre offentlighedens kendskab til mulighederne i erhvervsuddannelsessystemet.”*
-

Kvalitetspatruljen - formål

- Information og formidling
  - Vejledning og inspiration
  - Spredning af god praksis
  - Kommunale aktører
  - Erhvervsuddannelsernes omdømme
-

Kvalitetspatruljens principper

- Gensidig åben og tillidsfuld dialog.
  - Kvalitetspatruljen skal bygge på den praksis på erhvervsskolerne, hvor kvaliteten kommer tydeligst til udtryk.
  - Vidensspredning og erfaringsdeling gennem netværksdannelse.
  - Målet er ikke at kontrollere, men gennem dialog at opmuntre, inspirere, udfordre og udvikle.
  - Arbejdet tilrettelægges som en lærende proces - rum for udvikling undervejs.
-

Kvalitetspatruljen - organisering

- Undervisningsministeriet har ansat fire personer fra erhvervsskolesektoren og UU til at være fundamentet i Kvalitetspatruljen.
    - Lisbeth Mulvad
    - Lisbeth Aae Jeppesen
    - Jens Høffner
    - Claus Søe
  - Kvalitetspatruljen vil yderligere bestå af fagspecifikke medarbejdere fra UVM's afdeling for erhvervsfaglige uddannelser.
-

Kvalitetspatruljens aktiviteter

- Skolebesøg
  - Videndeling af god praksis
-

Kvalitetspatruljens særlige fokus punkter

- Skolens samarbejde med UU
  - Skolens samarbejde om EGU og samarbejdet med produktionsskoler
  - Muligheder i erhvervsuddannelserne
  - Tilrettelæggelse af EUD-forløb
  - Pædagogik og skolemiljø
  - Skolepraktik
  - Kvalitetsarbejde
  - Praktik
  - Fastholdelse
  - Kompetenceudvikling af medarbejdere
-

Effekt af Kvalitetspatruljens arbejde!

- Forbedring af erhvervsuddannelsernes omdømme
  - Skabe bedre og positiv offentlig kendskab til erhvervsuddannelserne
  - Øget samarbejdet mellem UU, Produktionsskoler og erhvervsskolerne
-

Kvalitetspatruljen - information

- www.UVM.dk/Erhvervsuddannelser/Kvalitetspatruljen
  - www.EMU.dk
-